

V Prešove sa začalo podujatie KONTEXTY MESTA 2024

Pravidelný formát s názvom KONTEXTY MESTA – UMELECKÉ INTERVENCIE odštartoval tento rok v prvý októbrový piatok. Počas troch dní sa v meste odprezentujú štyria umelci s rôznymi inštaláciami. Najimpozantnejšia z nich bude mať 12 metrov a vyrastie v Južnom parku. Sprievodným podujatím bude aj druhé pootvorenie pripravovaného parku na Masarykovej ulici, kde bude mať verejnosť v priebehu troch dní opäť ovplyvniť proces tvorby nového priestoru verejnej zelene v meste. Podujatie organizuje prešovské nezávislé centrum kultúry Wave v spolupráci s Krajskou galériou v Prešove a mestom Prešov. Kontexty mesta sú pravidelný formát Wave - centra nezávislej kultúry v Prešove, ktorého cieľom je formou intervencií vizuálneho umenia upriamovať pozornosť divákov na relačné vzťahy a konotácie súvisiace s verejným priestorom mesta Prešov v špecifickom čase na vybranom mieste. Východiskovou lokalitou je sídlo nezávislej kultúry v Prešove - klub Wave na Sídlsku 3, no okoloidúci budú mať možnosť spozorovať gigantickú inštaláciu aj priamo na Hlavnej ulici v centre mesta, v Južnom parku pri pamätníku. Tento rok štartujú Kontexty mesta v piatok 4. októbra 2024 o 17.00 hod. „Umenie nie je len o zábave a relaxe, ale plní aj dôležitú spoločenskú, psychologickú, kultúrnu a sociálnu úlohu. Dokáže v nás podnietiť kritické myslenie, núti nás zamyslieť sa aj nad témami, ktoré sa bez vonkajšieho impulzu občas snažíme utlačiť do úzadia alebo ignorovať. Oceňujem pestrý výber tém, ktoré budú jednotlivé diela reprezentovať a zároveň, zapojenie umelcov z východného Slovenska. Špecialitou tohto ročníka je určite 12-metrová Masha v Južnom parku, ktorú mali východniari možnosť vidieť aj na podujatí Biela noc v Košiciach. Dovolím si však tvrdiť, že voľba miesta jej inštalácie v našom meste je trochu rafinovanejšia a ešte viac zvýrazní myšlienku a celé posolstvo, s ktorým bolo toto dielo vytvorené. Stačí sa na ňu pozrieť zo správneho uhla,“ povedal primátor mesta Prešov František Ol'ha. Štvrtý ročník formou spolupráce s Krajskou galériou v Prešove nadväzuje na nový formát Transfer KGPxWave, ktorý deklaruje spoluprácu zriadenej a nezriadenej kultúry v regióne. Predstavuje kultúrnu sondu medzi súčasnou scénou Wave - CNK a Krajskou galériou v Prešove (KGPO), pamäťovou inštitúciou, ktorá zachováva kultúrne dedičstvo vizuálneho umenia v regióne. Cieľom tejto spolupráce je vytvoriť živú platformu pre kultúrnu výmenu a prepojiť etablovanú inštitúciu a súčasné kultúrne centrá v regióne. Iniciatíva je poháňaná spoločnou víziou oboch organizácií posilniť kultúrne väzby, podporiť umelecký dialóg a prispieť ku kultúrnemu životu. V tomto kontexte budú aj samotné stanovišťa jednotlivých diel projektované na vzdušnej osi oboch inštitúcií, ako odkaz na túto spoluprácu. V rámci troch dní sa predstavia štyria umelci a odprezentujú svoje diela, pričom ich téma je cielene nejednotná, fragmentovaná, a to hneď na niekoľko rovín – migračnú, environmentálnu, medziodborovú či historickú. V každej z nich chcú autori generačne zrozumiteľným jazykom vrátiť pojmom svoj význam a podnietiť tak ľudí ku kritickému mysleniu a zhodnocovaniu dnešného komplikovaného sveta. Vybraní autori sú výraznými osobnosťami slovenskej i zahraničnej umeleckej scény. Ich oslovenie reflektovalo aj určitú regionálnu pôsobnosť. Dielo Mareka Kvetana s názvom Masha vzniklo v reakcii na rozpútanie vojny Ruskej federácie na Ukrajine, ktorá ale demaskovala skutočný stav sily agresora. Svetelný veľkoformátový objekt vtipnou narážkou na detskú hračku odkazuje na stále prebiehajúci konflikt, jeho umiestnenie v centre mesta zároveň vytvorí silný kontext s početnou skupinou utečencov z Ukrajiny v našom meste. Dielo Jána Zelinku Dáma z New Yorku je znovupripomenutím prebiehajúcej environmentálnej krízy spôsobenej klimatickou zmenou a nadprodukciou plastového odpadu človekom. Zberač fliaš v sebe prepája hneď niekoľko rovín vzťahov človeka a prostredia. Temný vizuál ponúka aj filozofický rozmer, určitú pesimistickú víziu súčasnej kondície ľudstva, ktoré aj v otázke produkcie odpadu čelí výzve udržateľnosti. Inštalácia v bezprostrednej blízkosti fontány je vizuálnou hrou s pôvodným a umelým prostredím. Interaktívna projekcia Ľubomíra Slovinského bude sondou do vizuality mesta a jeho súčasnosti zosobnenej v lokalite sídliska. Divák má možnosť pohybom pred obrazovkou dekonštruovať obraz a rozkrývať skenované vrstvy budovy. Site-specific dielo umožňuje zamyslenie nad vizuálnym skúmaním priestoru, „pohyb mysl'ou“ či variovanie pamäte miesta. Autorov koncept originálnym spôsobom komunikuje moderné možnosti vizuálneho umenia. Akčná grafika Petra Valisku-Timečka zo série Choreo-grafika je performatívnym formátom dnešného umenia, ktoré medziodborovo prepája pohyb a vizuálne formy. Je sémantickým pojednaním o vzťahu jazyka a stopy. Performance na mieste interaktívne pôsobí na prítomných divákov, ktorí autenticky prežívajú umelecký proces. Predstavuje určitú formu tvorby, ktorá vzniká nárazovo a v pomerne krátkom čase. Originálnu akčnú grafiku doplní výber diel zo spolupráce s prešovským grafikom a kaligrafom Petrom Kocákom. Podujatie Kontexty mesta vzniklo za podpory Fondu na podporu kultúry a mesta Prešov. Záštitu nad podujatím prevzal

primátor mesta Prešov František Ol'ha. Súčasťou podujatia bude aj aktivita v pripravovanom parku na Masarykovej ulici. Mesto jeho brány otvorí pre verejnosť už po druhýkrát, keď v jesennom kole participácie budú môcť obyvatelia mesta opäť zdieľať svoju predstavu o tom, ako by mal vznikajúci park vyzeráť. V sobotu a v nedeľu, 5. a 6. októbra 2024, bude park sprístupnený o 13.00 hod.